

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 11132 af 03/12/2015 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse 81-15 om overvåget samvær - afbrudt samvær - formodning om vold - forelæggelse for børn og unge-udvalg - Ankestyrelsens egendrift kompetence

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2015-2040-42196

Ankestyrelsens principafgørelse 81-15 om overvåget samvær - afbrudt samvær - formodning om vold - forelæggelse for børn og unge-udvalg - Ankestyrelsens egendrift kompetence

Resumé:

Kommunalbestyrelsen skal forelægge en sag for børn og unge-udvalget, såfremt et barn eller en ung skal have samvær med en person, hvor der er formodning eller viden om, at personen har begået overgreb mod barnet eller den unge.

Hvis kommunen har viden eller formodning om, at den person, som barnet eller den unge skal have samvær med, har begået overgreb mod barnet eller en ung, skal børn og unge-udvalget, medmindre særlige forhold taler imod det, for en bestemt periode træffe afgørelse om at afbryde den pågældendes forbindelse med barnet eller den unge i form af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse eller om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen.

Bestemmelsen blev indføjet i forbindelse med overgrebspakken, som skulle sikre myndighederne bedre redskaber i sager, hvor der var overgreb mod børn eller unge.

Bestemmelsen indebærer, at børn og unge-udvalget har pligt til at træffe afgørelse om overvåget samvær eller afbrydelse af forbindelsen, når der er viden eller formodning om, at den person, der ønsker samvær med barnet eller den unge, har begået overgreb mod et barn eller en ung. Kun medmindre særlige forhold taler imod det, kan børn og unge-udvalget undlade at fastsætte overvåget eller afbrudt samvær.

Børn og unge-udvalg kan ikke tage sager op af egen drift. Udvalget er derfor afhængigt af, at sagerne omkring overvåget eller afbrudt samvær bliver forelagt for udvalget. Det er kommunalbestyrelsen som skal forestå denne forelæggelse.

Dette betyder, at kommunalbestyrelsen derfor også har en pligt til at forelægge sagerne for udvalget. Det er efter bestemmelsen i § 71, stk. 4, ikke kommunalbestyrelsen der skal vurdere, hvorvidt der er særlige grunde til, at samværet ikke skal være overvåget. Denne kompetence ligger i medfør af serviceloven udelukkende i børn og unge-udvalget.

Ankestyrelsen kan af egen drift tage sager om særlig støtte til børn og unge op, når det må antages, at en kommunalbestyrelse i en konkret sag ikke har foretaget de fornødne sagsbehandlingsskridt eller ikke har truffet de fornødne afgørelser i overensstemmelse med barnets eller den unges bedste. Ankestyrelsen kan da pålægge kommunalbestyrelsen at foretage de fornødne sagsbehandlingsskridt eller at træffe de fornødne afgørelser.

Ankestyrelsens mulighed for at gå ind i sagerne af egen drift gælder både i tilfælde, hvor det lovpligtige sagsbehandlingsskridt slet ikke er foretaget, eller afgørelse ikke er truffet, og i de tilfælde, hvor sagsbehandlingsskridtet er foretaget, eller afgørelsen er truffet, men hvor de ikke lever op til lovens krav.

Et manglende sagsbehandlingsskridt er også at undlade at lægge en sag i børn og unge-udvalget. Derfor kan forvaltningen (kommunalbestyrelsen) pålægges, at de skal lægge sagen i børn og unge-udvalget.

Lovgivning:

Lov om social service - lov nr. 573 af 24. juni 2005, jf. lovbekendtgørelse nr. 1284 af 17. november 2015
- § 65, stk. 4, jf. stk. 1 - § 71, stk. 4.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen/sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt for at afklare, om forvaltningen (kommunalbestyrelsen) er forpligtet til at forelægge en sag for børn og unge-udvalget, såfremt et barn eller en ung skal have samvær med en person, hvor der er formodning eller viden om, at personen har begået overgreb mod barnet eller den unge.

Ankestyrelsen har endvidere behandlet sagen principielt for at afklare, om Ankestyrelsen kan pålægge forvaltningen (kommunalbestyrelsen) at forelægge en sag for børn og unge-udvalget.

2. Reglerne

Lov om social service § 71, stk. 4, fastslår, at ved viden eller formodning om, at den person, som barnet eller den unge skal have samvær med, har begået overgreb mod et barn eller en ung, skal børn og unge-udvalget, medmindre særlige forhold taler imod det, for en bestemt periode træffe afgørelse om at afbryde den pågældendes forbindelse med barnet eller den unge i form af samvær eller brev-, mail- eller telefonforbindelse eller om, at samvær kun må foregå under tilstedeværelse af en repræsentant for kommunen

Lov om social service § 65, stk. 1 fastslår, at Ankestyrelsen af egen drift kan tage sager om særlig støtte til børn og unge op, når det må antages, at en kommunalbestyrelse i en konkret sag ikke har foretaget de fornødne sagsbehandlingsskridt eller ikke har truffet de fornødne afgørelser i overensstemmelse med barnets eller den unges bedste. Ankestyrelsen kan da pålægge kommunalbestyrelsen at foretage de fornødne sagsbehandlingsskridt eller at træffe de fornødne afgørelser.

Lov om social service § 65, stk. 4, fastslår, at Ankestyrelsen kan pålægge kommunalbestyrelsen at gennemføre afgørelser efter stk. 1-3, og kan desuden bestemme, at afgørelserne skal gennemføres inden for en nærmere angivet tidsfrist, når det må anses for nødvendigt af hensyn til barnets eller den unges bedste.

4. Den konkrete afgørelse

Vi vurderer, at kommunen har pligt til at forelægge spørgsmålet om samvær mellem AA, BB og CC (barnet) for børn og unge-udvalget. Dette skal foretages straks.

Årsagen er, at kommunen er forpligtet til forelægge sagen for børn og unge-udvalget, uanset om kommunen vurderer, at der er særlige grunde til, at samværet ikke skal være overvåget eller afbrudt.

Årsagen er også, at CC (barnet) er netværksanbragt hos sin mormor.

Årsagen er endvidere, at A Kommune har oplyst Ankestyrelsen om, at kommunen ikke vil forelægge sagen for børn og unge-udvalget med henblik på udvalgets vurdering af, hvorvidt samværet mellem CC (barnet), AA og BB skal overvåges eller afbrydes.

Vi henviser til, at der den 18. august 2015 blev udarbejdet en personundersøgelse af CC (barnet) ved retspsykiatrisk afdeling i København. Undersøgelsen skyldtes, at der var mistanke om, at AA og BB havde udøvet vold mod CC (barnet). Den 20. august 2015 fastsætter A Kommune samværet mellem AA, BB og CC (barnet) til 2 timer hver anden dag, dog 4 timer hvis samværet falder i weekenden. Samværet skal foregå i hjemmet hos mormor og er ikke overvåget af en repræsentant fra forvaltningen.

Vi henviser også til, at kommunen har angivet, at samværet mellem CC (barnet), AA og BB forløber godt, og at CC (barnet) har en god relation særligt til AA. Det fremgår endvidere af udtalelse fra CCs (barnets) vuggestue, at han er i trivsel.

Vi henviser desuden til, at det følger af servicelovens § 71, stk. 4, at børn og unge-udvalget har pligt til at træffe afgørelse om overvåget eller afbrudt samvær i de situationer, hvor der skal være samvær mellem barnet og den person, om hvem der er viden om eller formodning for, har begået overgreb mod barnet. Kun medmindre særlige forhold taler imod det, kan børn og unge-udvalget undlade at fastsætte overvåget eller afbrudt samvær.

Vi henviser i den forbindelse til, at bestemmelsen blev indført i forbindelse med overgrebspakken, og dermed ændrede retstilstanden således, at børn og unge-udvalget fremover har en selvstændig pligt til at træffe afgørelse om overvåget eller afbrudt samvær, hvis barnet havde været udsat for overgreb, og såfremt der var planlagt samvær mellem barnet og overgrebspersonen.

Vi henviser ydermere til, at det efter bestemmelsen i § 71, stk. 4, ikke er kommunalbestyrelsen der skal vurdere, hvorvidt der er særlige grunde til at samværet ikke skal være overvåget eller afbrudt. Denne kompetence ligger i medfør af servicelovens § 71, stk. 4, udelukkende i børn og unge-udvalget. Det er indgået i Ankestyrelsens vurdering, at børn og unge-udvalg ikke selvstændigt kan tage sager op af egen drift. Udvalget er derfor afhængigt af, at sagerne omkring overvåget eller afbrudt samvær bliver forelagt for udvalget. Det er kommunalbestyrelsen, som skal forestå denne forelæggelse.

Det er Ankestyrelsens vurdering, at kommunen, for barnets bedste, ikke har truffet de fornødne sagsbehandlingskridt i sagen, hvorfor Ankestyrelsen pålægger kommunen hurtigst muligt at forelægge sagen vedrørende begrænsning af samværet mellem AA, BB og CC (barnet) for børn og unge-udvalget.